

Gyárfás Endre

## Költői séta az állatkertben

Az elefántszobrok őrizte főkapu előtt megszólított egy korombeli fiú.

- Hülye vagy? Fizetni akarsz, hogy bemehess?
- Dehogyan akarok!
- Figyuzz! Itten ez a vendéglő, a Gundel. Átvágunk a kerthelyiségen, és hátul van egy csapóajtó, azon túl az már az állatkert.
- És ha megkérdezik, hova megyünk?
- Aszongyuk, a Samu bácsit keressük.
- Ki az a Samu bácsi?
- Senki. Samu bácsi nincsen. Nuku. Ők is aszongyák, hogy nem ismerik.
- Erre mi elkotródunk, ugye?
- Frászkarikát! Sajnálkozunk, hogy kár, kár, akkor mink visszamegyünk az állatkertbe.

Elindultunk, mentünk az asztalok és a terítgető pincérek között, s egyszerre csak ott álltunk a csapóajtónál.

Egy lendítés...

Odabent elváltak az útjaink. A srác bevette magát a majomházba.

A világháborúnak nemrég lett vége. Egyes állatházak még romokban álltak, néhány kifutót törmelék borított, a nagy szikláról kiderült, nem is szikla, hanem beton, különben nem látnék a golyó ütötte lyukakon át az üreges belsejébe.

Fagylaltozás közben felfigyeltem egy kopaszodó, kövér emberre. Szürke köpenyben jött az egyik barlangnyílás felől, és két oroszlánkölyköt szorított a melléhez, körülbelül akkorákat, mint egy-egy pincsi.

Fiatal gondozó közeledett feléje.

- Huszár bácsi – szólította meg –, a pumának nem jut elég hús.
- Úgy oszd be, fiam, hogy jusson!

Akkor még nem tudhattam, hogy Huszár bácsi a pesti zoo lelke, mindentudója, újszülöttek dadája, lázongók nyugtatója, beletörődők serkentője.

A lebombázott pálmaház vasvázára csak egyetlen pillantást vettem, figyelmet a tó kötötte le. Szárcsák, vadrecék, vöcskök, pólingok, gulipánok, bakcsók, batlák, nyári ludak – vajon télen is nyáriak? –, kócsagok, gólyák. Nevüket mindig elolvasom a kis táblákon, melyekre a képüket is ráfestették.

Hogy is van ez? A gólyának, kócsagnak, darunak már el kellett volna költöznie. *Üres már a gólyafészek / Tetejében a kéménynek... Vándor népe ott halad.*

Tudom, persze, tudom, eszembe jutott: a szárnyuk tövében elmetszettek valamilyen izmot. Nem is próbálkoznak?

Kisebb épület falán fura kép: ha balról nézem, a tevé fotóját látom, ha jobbról, akkor az oroszlánét. Könnyen rájövök: a csíkokra vágott fényképeket derékszögben illesztették egymáshoz. Én is fabrikálok majd ilyet.

A valóságos, élő kétpúpú mérgesen köpköd. Meglehet, nem is dühös, csak ez a természete.

A hím oroszlán a barlangja előtt szendereg. Ha felébredne, vajon hány lépésről kellene nekiiramodnia, hogy átugorja a közte és köztem ásító betonteknőt? Még jó, hogy nem rúdugró.

Felkaptatok a Bagolyvárba. Egyetlen farkas járkál odabent faltól falig. Ake-la? Farkas Anyó? Szürke Testvér? Most döbbenek rá, hogy az állatkert tulajdonképpen borzalmas hely. Eddig miért nem gondoltam erre? Engedtem volna, hogy Csibi kutyám és utóda, Csibész így szenvedjen, mint ez az állat?

Fekete párducot, sajnos, nem láttam.

Elpusztult volna az ostrom alatt Bagira unokája, az a példány, amelyikről második elemista koromban verset írtam?

*Fekete bunda, zöld szemek...*

*Mi ez a furcsa szörnyeteg?*

*Vérengző állat, nem vitás:*

*fekete párduc, semmi más.*

Akkor nagyanyám dicsért meg, később az egyik barátom, aki, miután a négy sort meghallgatta, költőnek nevezett.

Továbbstáztam, és meglátogattam a gőzölgő medencéből éppen kifelé caplató vízilovat, elkezdett és előbb-utóbb folytatandó elbeszélő költeményem egyik főszereplőjét.

A versből már ennyi megvolt:

*Afrikában általában*

*sok-sok állat vár reád.*

*Itt a szabad állatkertben*

*élt egy vízilócsalád.*

*Társbérllőjük is volt, de ez*

*nem is fontos oly nagyon.*

*Társbérllőjük egy dúsgazdag*

*öreg krokodil nagyon.*

Szókincesmet az a tény gazdagította, hogy akkortájt „négyes” társbérletben laktunk. Családunk a négy szoba egyikét birtokolta. Lakótársaink között akadt persze krokodil, ám dúsgazdag nem.

Költői túlzás volt.

A zebrákat nem a poézis szemüvegén át vizsgáltam.

Későbbi pályámat kilenc évesen úgy képzeltem el, hogy majd állatkereskedő leszek. Mi sem természetesebb, mint az, hogy „árumat” az egzotikus vadak körében találok meg.

Ám az üzlet csak eszköz. A végső cél a versenyrendezés. Ha van, márpedig van lóverseny, miért ne mérhetnék össze gyorsaságukat, teszem azt, a zebrák?

Makrancosnak tűnik egyik-másik, állapítottam meg szomorúan a páratlan ujjú patások kifutója előtt. Hátsó lábukat az égbe rúgják, türelem kell hozzájuk, világos, mint a nap.

Egyszer majd róluk is írok költeményt, határoztam el, de csak ha az adok-veszek és a versenyezettetés gazdaggá tesz. Megszívleltem ugyanis nagyanyám mondását:

*Költeni csak akkor lehet, ha van miből.*